

evenwel maakt de secretaris bekend, dat de vereeniging een overeenkomst heeft gesloten met een voorname verzekeringsmaatschappij, waardoor men voor f 4.50 gevrijwaard is voor schadevergoeding tot een bedrag van f 24.000, en voor f 5.40 tot een bedrag van f 30.000.

KWAKZALVERISTEN. — De Duitse bond van vereenigingen voor natuurlijke levens- en geneeswijze heeft te Hamburg een vergadering gehouden, waarop 859 vereenigingen met 140198 leden vertegenwoordigd waren. Na een redevoering van een arts (*salva venia*), die erg te keer ging tegen de inenting, de geneesmiddelen, de operatiewoede der artsen en de proefnemingen in de ziekenhuizen, werd een krachtige motie aangenomen tegen het wetsontwerp ter beteugeling van de kwakzalverij (*Allg. med. Centralz.*).

VOORTGEZET GENEESKUNDIG ONDERWIJS. — De keizer van Duitschland heeft 10.000 Mk. geschonken aan het „Reichsausschusz” voor het voortgezet geneeskundig onderwijs, tot bevordering van zijn streven (*Zeitschr. f. ärztl. Fortb.*).

ONZE „EIGEN RECHTSPRAAK” IN DE TROPEN. — Met instemming van het bestuur van den Bond van Geneesheeren in N. Oost-Indië doet collega ROELANTS in het 18e bulletin van dien bond het voorstel, om naar aanleiding van de stukken van BRUINSMA en BURGER in dit *Tijdschrift* (6 Februari 1909) tegenover de wegens wangedrag uit het register van deskundigen van de rijksverzekeringsbank in Nederland afgevoerde geneeskundigen, de volgende maatregelen te nemen:

- 1^o. zij worden niet toegelaten tot of niet geduld in den bond;
- 2^o. het bestuur zorgt, terstond kennis te krijgen van iedere afvoering wegens misbruiken en doet aan de leden daarvan mededeeling;
- 3^o. ook de betrokken autoriteiten worden door het bestuur omtrent dergelijke voorvallen ingelicht, opdat zij bij benoemingen daarmede rekening kunnen houden.

Een stembiljet is bij het bulletin gevoegd, opdat de leden over de invoering dezer maatregelen kunnen beslissen.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

C A L C I D E X.

Naar aanleiding van het mededeelde in het vorig nummer van dit *Tijdschrift* vestig ik de aandacht op het feit, dat dr. FOLMER wel een voorschrift heeft gegeven voor een combinatie van kalk en honig, maar dat dit voorschrift niet is het voorschrift voor den calcidex, die volgens het opschrift bereid heet „naar een voorschrift van dr. FOLMER” en blijkens de ondertekening van de aan het praeparaat toegevoegde gebruiksaanwijzing met instemming van dr. FOLMER in den handel is gebracht. Wat betreft den datum, waarop het praeparaat een handelsartikel werd, hierop geeft een bericht in de *Staatscourant* uitsluitsel, waaruit blijkt, dat reeds 29 Dec. 1908 de naam Tweede Helft, n^o. 4, 1909.

calcidex door de firma BROCADES en STHEEMAN voor een pharmaceutisch praeparaat is gedeponeerd.

Naar aanleiding der in dit *Tijdschrift* gepubliceerde analyse der firma BROCADES en STHEEMAN het volgende: Ik heb de firma verzocht mij de onderzochte praeparaten te zenden. Het op dit verzoek gezondene werd door mij en dr. J. F. SUIJVER onderzocht. Tevens werden door ons onderzocht een monster calcidex, in April door de firma BROCADES en STHEEMAN geleverd, en een door ons naar mijn voorschrift bereide solutio mellis c. calce. De vergrepen resultaten zijn in het volgende tabelletje weergegeven.

	CALCIDEX. Juli 1909. Analyse		CALCIDEX. April 1909. Analyse S. en V. D. W.	SOLUT. MELL. C. CALC. Preparaat.		
	BROC. en STHEEM.	S. en V. D. W.		BROC. en STHEEM. Analyse		S. en V. D. W.
				BROC. en STHEEM.	S. en V. D. W.	S. en V. D. W.
1. Soortelijk gewicht . . .	1.049	1.044	1 032	1.03 *)	1.028	1.030
2. Aantal cM ³ $\frac{1}{10}$ N HCl gebonden door de asch van 3 g. praeparaat. . .	15.4 *)	19.7	10.47	6 5	9.1	9.2
3. Aantal cM ³ $\frac{1}{10}$ N HCl gebonden door 5 gram praeparaat.	13.5	10.8	1.87	5.3	3.43	3.25
4. Met gelijk volumen alcohol.	Slijmig troebel.	Sterk neerslag	Bijstaan een neerslag	Helder.	Bij staan een neerslag.	
5. Bij doorvoering van CO ₂	Vuilbruin praecipitaat.	Vuilwit neerslag.	Helder.	Oranjegeel neerslag	Vuilwit neerslag.	
6. Smaak	Onaan genaam.	Samen trekk., zwak bitter.	Zwak bitter.	Vrij aange naam.	Eenigszins samentrekkend en zwak bitter.	
7. Kleur.	Donkerbruin helder.	Donkerbruin helder.	Donkerbruin	zwak opalesceerend.		

Behalve onverklaarbare verschillen tusschen de uitkomsten van BROCADES en STHEEMAN en die van ons bij n^o. 2 en 3 der analyse, valt bij deze gegevens op, dat calcidex een spécialité is van wisselende samenstelling, terwijl het door mij gegeven zeer eenvoudige voorschrift voor een kalkhonigpraeparaat een geneesmiddel van voldoende constante samenstelling waarborgt. Er is

*) Deze opgaven zijn volgens nader schrijven van de firma BROCADES en STHEEMAN de juiste, de opgaven in dit *Tijdschrift* blz. 226 berusten op een schrijffout.

echter nog een zaak, waarop hier de aandacht gevestigd moet worden en die] het tevens onverklaarbaar maakt, dat dr. FOLMER aan een fabriekspraeparat zijn naam verbindt. Uit de opgaven onder n^o. 3 en 5 bij den calcidex van April 1909 blijkt nl., dat, waar in April 1909 de alkaliteit en de verhouding tegenover CO₂ gelijk waren aan die bij de solutio mellis cum calce door ons opgegeven, deze thans geheel anders zijn. De verklaring van dit verschijnsel is echter bekend; onder invloed van alkaliën worden door intramoleculaire atoomverschuiving suikers in organische zuren omgezet. De oorspronkelijk in de oplossing aanwezige kalksuikerverbindingen veranderen in niet meer door CO₂ precipiteerbare zouten. Hiermee is tevens aangetoond, dat, wil de geneesheer een kalkhonigpraeparat aan zijn patiënten voorschrijven, hij uitdrukkelijk een versch bereid geneesmiddel moet eischen.

Wat den naam spécialité aangaat, door mij aan calcidex gegeven, zoo acht ik mijn tijd te kostbaar om een naam te bedenken voor een geneesmiddel met wettig gedeponeerden naam, van wisselende samenstelling en geheimgehouden bereidingsmethode, wanneer een dergelijk geneesmiddel geen spécialité mag heeten, temeer daar de fabrikant buiten den geneesheer-uitvinder om er reclame voor schijnt te maken (zie dit *Tijdschrift*, II, bl. 225).

Amsterdam, 18 Juli 1909.

P. VAN DER WIELEN.

Wij ontvingen voorts van de firma BROCADES EN STHEEMAN mededeeling, dat tot haar spijt in haar schrijven van de vorige week eenige schijffouten zijn ingeslopen.

„Zoo staat onder calcidex B S: Er is dus gebonden $13\frac{1}{2}$ cM³ $\frac{1}{10}$ HCl; dit moet zijn: 15.4 cM³ HCl.

Verder onder hetzelfde: 5 cM³ calcidex wordt geneutraliseerd door $13\frac{1}{2}$ cM³ HCl; dit moet zijn: 5 cM³ wordt geneutraliseerd door $13\frac{1}{2}$ cM³ $\frac{1}{10}$ HCl.

Onder solutio mellis e calce: specifiek gewicht 1.02; dit moet zijn 1.03”.

Hiermede nemen wij voorloopig van deze kalkpraeparaten afscheid.

Redactie.

BRIEFWISSELING.

PRO ITALIA MEDICAL.

Het comité verzoekt ons, mee te deelen, dat, sedert de laatste opgave, nog bijdragen zijn ingekomen van de heeren: H. G. J. VAN DER BOSCH, te Serooskerke; L. P. VAN LELYVELD, te Utrecht; CAROL DE FOUW, te Nijmegen; TREUB, te Amsterdam; GRAANBOOM, te Amsterdam; DE BRUIJN KOPS, Den Haag; HEKMA, te Groningen; SJOLLEMA, te Nijehorne.

In het geheel is aan de oproeping gevolg gegeven door honderd vier en zestig collega's. De geheele som der bijdragen beloopt f 985.22⁵, welk bedrag, ter overmaking aan het Italiaansche comité, is afgedragen aan het Italiaansche gezantschap in Den Haag, dat aan de gevers zijn hartelijken dank betuigt.

Redactie.